

TJEKLISTE VED TIDLIG OPSPORING AF SYGDOM

1 Inden man igangsætter et opsporingstiltag skal man overveje følgende:

- Er der tilstrækkelig evidens for nytten og eventuelle skader/ulempen af at lave tidlig opsporing?
- Er der foretaget en samlet vurdering af forholdet mellem nytten og skaden ved at gennemføre tiltaget?
- Hvis nej, gennemføres det da som forsøg?
- Vil projektet virke stigmatiserende?
- Vil projektet virke privatlivskrænkende på deltagerne?
- Griber projektet ind i den enkeltes ret til selvbestemmelse ved at være fx formynderisk, manipulerende eller irettesættende?
- Kan projektet udformes sådan, at det understøtter den enkelte persons selv værd og selvbestemmelse?
- Er målgruppen marginaliseret? Ville man udforme indsatsen på samme måde over for andre målgrupper?
- Vil projektet være bekymringsskabende?
- Kan en person med sygdom eller sygdomsrisiko tilbydes en evidensbaseret indsats tilstrækkeligt hurtigt efter, at dette er blevet konstateret?
- Er der taget stilling til, om udgifterne til at gennemføre projektet står i et rimeligt forhold til de forventede sundhedsgevinster?

2 Under gennemførelsen af et opsporingstiltag skal man løbende overveje:

- Er de involverede sundhedspersoner og andre aktører opmærksomme på at udvise omsorg over for borgerne og at understøtte deres selv værd og ret til selvbestemmelse?
- Er de involverede aktører opmærksomme på, at hvad det bedste forløb for en borger er, afgøres af borgerens egne værdier og perspektiv på sin situation og ikke fastlægges ud fra et rent sundhedsfagligt perspektiv, da den enkelte borger kan have andre og væsentligere værdier end sundhed?
- Om det er nødvendigt at justere i designet eller afslutte projektet, fordi borgerne eller deres pårørende i højere grad end forventet oplever det som bekymringsskabende, grænseoverskridende eller krænkende?
- Om det er nødvendigt at justere i designet af projektet, fordi det ikke i tilstrækkelig grad viser sig muligt at indsamle viden og erfaringer om de sundhedsmæssige gevinster og ulemper for de involverede borgere?
- Om det er nødvendigt at justere i designet af projektet, fordi det ikke i tilstrækkelig grad viser sig muligt at indsamle viden og erfaringer om, hvorvidt borgerne oplever, at indsatsen er omsorgsfuld og understøtter deres selv værd og selvbestemmelse, eller om den tværtimod opfattes som grænseoverskridende og krænkende?
- Om den sundhedsfaglige indsats, der tilbydes til en person med sygdom eller risiko for sygdom, er tilstrækkelig og velvalgt i forhold til borgerens behov?

3 Efter gennemførelsen af et opsporingstiltag skal man:

- Sammenfatte den viden og de erfaringer, gennemførelsen af projektet har givet.
- Overveje, hvad denne sammenfatning betyder i forhold til at gennemføre lignende projekter andre steder i fremtiden: Kan denne type af projekter retfærdiggøres, skal projektdesignet i så fald ændres, og hvilke ændringer er det i givet fald nødvendigt at foretage?
- Forholde sig til, hvordan erfaringerne fra projektet bedst videreføres til andre aktører.

Læs mere i Det Ethiske Råds udtalelse om **tidlig opsporing af sygdom** på:
www.etiskraad.dk/tidlig-opsporing